

เทคโนโลยีปศุสัตว์

กากน้ำตาล-ยูเรียก้อน เป็นอาหารเสริม

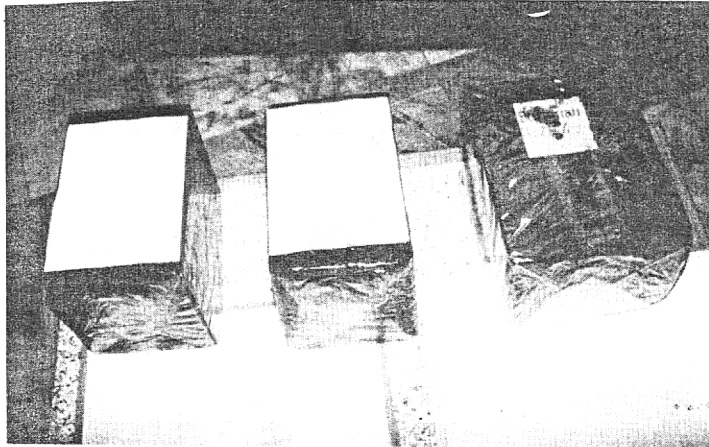

นายประเสริฐ โพธิ์จันทร์

7 นสภาวะปัจจุบันประชากรเพิ่มขึ้น มีการแข่งขันที่ท้าทายประกอบอาชีพ การเลี้ยงสัตว์ก็เป็นอย่างหนึ่งที่เกษตรกรสนใจเป็นอย่างมาก ไม่ว่าจะเป็นการเลี้ยงโคเนื้อ โคนม แพะ แกะ หรือสัตว์เคี้ยวเอื้องที่อาศัยหญ้าเป็นอาหารหลัก แต่พบว่าหญ้าหรือที่ท่นเลี้ยงสัตว์มีปริมาณไม่เพียงพอต่อความต้องการโดยเฉพาะในฤดูแล้งทำให้สัตว์มีความเจริญเติบโตช้าหรือให้ผลผลิตไม่สม่ำเสมอ

อย่างไรก็ตาม ที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ ขั้วบหาย อำเภอปากช่อง จังหวัดนครราชสีมา พยายามที่จะคิดค้นศึกษาวิจัยอาหารเสริมที่มีคุณภาพสูงขึ้นมา ซึ่งกว่าจะสำเร็จขึ้นมาได้นั้น ต้องพัฒนาสูตรกันหลายครั้ง ปรับปรุงจนเหมาะสม ประหยัดหาแหล่งวัตถุดิบมาผสมได้ง่าย สูตรที่ว่านี้คือ กากน้ำตาล 40 กิโลกรัม ยูเรีย 5 กิโลกรัม แร่ธาตุรวม 5 กิโลกรัม ปูนซีเมนต์ 100 กิโลกรัม ปูนขาว 4 กิโลกรัม รำละเอียด 36 กิโลกรัม เท่านั้น

ขั้นตอนการกวนกากน้ำตาลกับส่วนผสม

กากน้ำตาลกับส่วนผสม เมื่อออกจากบล็อกจะแข็งเป็นก้อน

และรับรองได้ว่ามีคุณภาพทางอาหารสูงทีเดียว (แต่ถ้าต้องการปริมาณน้อยย่ออัตราส่วนลงตามลำดับ)

เนื่องจากยูเรียและรำเป็นแหล่งโปรตีนชั้นเยี่ยม ตลอดจนกากน้ำตาลและแร่ธาตุรวมเป็นแหล่งพลังงานใช้ระบบการผสมพันธุ์สัตว์ได้ดีอีกด้วย

นายประเสริฐ โพธิ์จันทร์ นักวิชาการสัตวบาล 7 ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ ขั้วบหาย อำเภอปากช่อง กล่าวแนะนำการใช้สูตรดังกล่าวว่า กากน้ำตาลที่ใช้นี้ควรเป็นชนิดที่มีความชื้น นิด ไม่ถูกเจือปนด้วยน้ำ มิเช่นนั้นจะทำให้การจับก้อนไม่แข็งดี ส่วนยูเรียหรือปุ๋ยยูเรียมันให้

ใช้สูตร 46-0-0 ที่ชาวบ้านเรียกกันว่า ปุ๋ยเย็น และแร่ธาตุรวมหรือแร่ธาตุผสม หาชื้อสำเร็จรูปจากบริษัทที่ผลิตขายทั่วไป หรือใช้วัตถุดิบอาหารสัตว์จำพวกให้แร่ธาตุหลัก เช่น โคแคลเซียมฟอสเฟตหรือใช้กระดูกป่นโดยผสมกับเกลือป่นอย่างละครึ่งก็สามารถใช้ได้เช่นกัน สำหรับรำละเอียดเป็นวัตถุดิบที่ใส่ลงไปเพื่อเป็นตัวดูดซับกากน้ำตาลและช่วยให้การแข็งตัว มีคุณสมบัติที่เกาะยึดได้ดีเช่นเดียวกับปูนซีเมนต์และปูนขาว ทำให้อาหารเสริมที่ออกมาเป็นรูปก้อนเรียบเนียน

เทากากน้ำตาลที่ผสมคลุกเคล้าเสร็จแล้วใส่บล็อก

ส่วนวิธีการผสมนั้น เริ่มจากใส่กากน้ำตาลในภาชนะ จากนั้นใส่ยูเรียตามลงไปแล้วคนหรือกวนจนเม็ดยูเรียละลาย จึงใส่แร่ธาตุลงคลุกเคล้า ตามด้วยปูนขาว สำหรับปูนซีเมนต์เพื่อให้เป็นตัวประสานที่ดี ควรผสมน้ำที่ละลายเกลือประมาณ 1-2 กำมือ เมื่อคลุกปูนซีเมนต์กับน้ำเกลือจนเข้ากันดีแล้ว เทลงในส่วนผสมเดิมคนกวนต่อไป ซึ่งจะเริ่มขึ้นเหนียวขึ้นตอนสุดท้ายจึงเติมรำละเอียดลงไปคลุกเคล้าจนทั่ว จากนั้นจึงเทใส่บล็อกหรือภาชนะที่บรรจุให้เป็นรูปก้อนแบบต่างๆ ทั้งไว้ประมาณ 2 วัน น้ำตาลจะแข็งตัวเป็นก้อนจึงแกะเอาบล็อกหรือภาชนะออก และนำน้ำตาลไปให้สัตว์กิน

สำหรับวิธีใช้อาหารก้อนหรืออาหารเสริมให้สัตว์กินนี้ ปริมาณที่โคเนื้อ โคนม หรือกระบือขนาดเคบโคเต็มที่มีน้ำหนักตัว 250 กิโลกรัมขึ้นไป ควรเลี้ยงกินไม่เกิน 500 กรัม/วัน แพะ-แกะมีน้ำหนักตัวประมาณ 25-30 กิโลกรัม ควรเลี้ยงกินไม่เกิน 80 กรัม/วัน แต่สัตว์ต้องได้รับอาหารหญ้าอย่างเพียงพอด้วย

นายประเสริฐกล่าวว่า ต้นทุนในการผลิตคิดเฉลี่ยแล้วประมาณ 4-5 บาทต่อกิโลกรัม หรือประมาณ 40 บาท ต่อ 10 กิโลกรัม ซึ่งเป็นราคาไม่แพงเลย แต่ผลที่ได้มาคุ้มค่ากว่ากันมากเมื่อเทียบกับผลผลิตที่ออกมา

เกษตรกรใดสนใจ อยากทราบรายละเอียดเพิ่มเติม ติดต่อที่ศูนย์วิจัยอาหารสัตว์ ขั้วบหาย 163 อ.มิตรภาพ อ.ปากช่อง จ.นครราชสีมา หรือติดต่อที่ กองอาหารสัตว์ กรมปศุสัตว์ ถนนพญาไท กรุงเทพมหานคร โทร.251-1841

สำนักทดสอบและศูนย์วิจัยเทคโนโลยีการเกษตรและเทคโนโลยี